

PRIMERS RELLEUS

Narcís Comadira > TEXT // Àngel del Pozo > IL·LUSTRACIÓ

Aquells diumenges de Sant Feliu de Guíxols

Els dissabtes a la tarda, amb el sol i la sal encara a la pell –l'aigua del mar era neta i, després de banyar-se, la dutxa no era pas habitual–, venia l'hora d'anar a l'estació a esperar el carrilet. Arribaven l'avi i el papà del nen, el *tiu* Narcís, el *tiu* Fernando i el *tiu* Miliu. La casa del carrer de la Penitència, que durant la setmana havia estat un regne de dones i criatures, tornava al règim de l'autoritat masculina i al seu ordre en els àpats. A la seva formalitat. L'endemà, diumenge, no anirien pas a banyar, perquè la platja, els diumenges, era per als *domingueros*, això estava establert així, i, el nen, mudat, vestidet de blanc, amb els pantalons de piqué i el niqui o la

camisola, amb les sandalietes blanques, ben enclenxinat i amb els cabells lluentos de *fijapelo*, assistia a la missa dominical que oficiava un capellà alt i majestàtic que, segons la mamà del nen, es movia com la geganta de Corpus. L'església era plena. Les dones, sota les mantellines de blonda, en els bancs, i els homes amb els vestits de *ralladillo* o de fil blanc, drets al fons, per poder sortir de seguida. Hi havia música, i al nen li agradava. Era música sentimental, tocada amb un harmònim. I també hi havia flors i ciris que bellugaven la seva flameta. Quan arribava el moment de l'elevació, tothom s'agenollava i es feia un silenci espès que

NARCÍS COMADIRA [Girona, 1942. Poeta i pintor]

ÀNGEL DEL POZO [València, 1951. Dissenyador gràfic i il·lustrador]

«Els dinars de
diumenge eren llargs i
tediosos. La taula,
immensa, plena de
gent, amb aquelles
tovalles blanques amb
aplicats geomètrics i
fistó de color groc»

només trencava el tritlleig d'aquelles quatre campanetes que l'escolà tocava amb un hàbil joc de canell. Llavors el nen tenia sis o set anys i ja havia fet d'escolà a Girona, a les Adoratrius, pel Sagrat Cor, quan les monges i les noies recollides, mentre la processó voltava aquell jardí ple de flors i fruiters, cantaven

Corazón santo, / Tú reinarás. / Tú nuestro encanto / siempre serás. Però allò era a Girona, poc abans de l'estiu, poc abans de marxar a estiuejar, que llavors se'n deia *veranejar*. Llavors, les famílies com cal *veranejaven* indolentment durant tres mesos i per això no venia d'un bany i els diumenges no s'anava a la platja i s'anava a missa mudat i enclenxinat.

Després venia la compensació. Mentre els avis s'instal·laven a can Mapa, a la rambla Vidal, a fer visita, el nen amb el seu pare anava a can Viader a comprar el diari i a La Vienesa a comprar lionesses de nata, que duïen al damunt una capa de caramel cruixent. Llavors, a la rambla Vidal, hi havia plàtans que feien una ombra acollidora. Després, els avis tornaven a casa amb els pastissos i el nen amb els seus pares i els seus germans anava a fer el vermut. A vegades al Casino dels Senyors, al passeig. Altres vegades, i això al nen li agradava més, a can Rius, sobre els banys de Sant Telm, que en el lèxic familiar se'n deia el Savoy del Mar, perquè substituïa l'altre Savoy, el confortable bar hivernal del senyor Nicolazzi al carrer Nou de Girona. El nen s'asseia en una cadira de braços – en deia un *sillonet*– de vímet, i amb els seus germans i els seus pares feia el vermut. Ell, orxata o granadina o, simplement, una mica de sífó –ell en deia *sifón*– i aquelles boníssimes patates fregides o les olives farcides –ell en deia *rellenes*– o les cloïsses amb llimona i pebre –que tothom en deia

almejes. A baix, el mar exhalava vitalitat i pujaven els crits dels banyistes que es tiraven del trampolí o de les palanques. Quan algun xicot decidit, amb el seu eslip de llana negra o blau marí, pujava a la palanca més alta per tirar-se de cap, l'espectacle, des de la llotja de can Rius, era impressionant. Fins i tot la mu-

siqueta insistent de *El tercer hombre*, que estava de moda aquells estius, semblava que s'aturava. El nen mirava extasiat l'arc del cabussador i es deixava anar amb ell en aquella caiguda exacta fins al blau de Prússia que l'acollia.

Els dinars de diumenge eren llargs i tediosos. La taula, immensa, plena de gent, amb aquelles tovalles blanques amb aplicats geomètrics i fistó de color groc i la constant *ensaladilla* russa banyada de maionesa. Després de les lionesses se sortia al pati a prendre cafè. La prunera clàudia dels veïns n'envaïa la meitat i mostrava els seus fruits prometedors de pell blavenca i clivellada. La camèlia, en el seu cossi de Quart, era plena de flors rosades. El llessamí del fons del pati lluí tot estrellat de floretes oloroses. Els geranis llampanants, les cannes estirades, els gladiols de color de salmó, les crestes de gall pelfudes i vellutades poblaven els parterres que resseguien els murs dels costats. Els grans feien capcinades a l'ombra i els menuts s'avorrien.

Baixava la tarda. Era l'hora de tornar-se a vestir decentment per anar a passeig, per tornar a l'estació del carrilet a acomiadar els homes de la família. Tot tornaria a la calma dels dies de cada dia, a la platja i a les excursions de la tarda, a les pujades a l'ermita de Sant Telm, amb els berenars de truita de patata i *gresaletes* de bacallà, a la paradisiàca sublim monotonia d'entre setmana... 🍷